

ת"פ 62252/11/15 - מדינת ישראל נגד זיונס מוצה

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 62252-11-15 מדינת ישראל נ'
מוצה
בפני כב' השופט הבכיר, אברהם הימן
המאשימה
מדינת ישראל
נגד
הנאשם
זיונס מוצה

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד הדר שלוני

הנאשם וב"כ עו"ד מורן סעדון

מז דין

רקע.

כתב האישום המתוקן מייחס לנאשם עבירות אלה:

ידיעות כוזבות, עבירה לפי סעיף 243 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - "חוק העונשין");

נהיגה בקלות ראש וברשלנות שגרמה לתאונת דרכים בה ניזוק רכוש, עבירה לפי סעיף 62(2) ביחד עם סעיף 38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן - "פקודת התעבורה");

עזיבת מקום התאונה ללא השארת פרטים, עבירה לפי תקנה 145 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961;

נהיגה ללא רישיון רכב בתוקף, עבירה לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה.

הנאשם הודה, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב האישום המתוקן ועל פי הסכמת הצדדים בטרם הרשעתו הופנה לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן.

ואלה עובדות כתב האישום המתוקן:

במועדים הרלוונטיים לכתב האישום שירת הנאשם בשירות קבע במשמר הגבול. ביום 18.10.11, בשעה 22:24, נהג הרכב ברכב מסוג שברולט, מ.ר. 16-638-13 (להלן - "השברולט") ברחוב הרצל ברחובות, מדרום לצפון (להלן - "הכביש") בזמן שרישיון הרכב לא היה בתוקף. אותה עת בכביש, נהג מרדכי דודי (להלן - "מרדכי") ברכב מסוג מזדה, מ.ר. 32-77-28 (להלן - "המזדה"), כשלצדו יושבת הנוסעת שימרית חוגג (להלן - "שימרית"). בהגיע המזדה אל צומת הרחובות הרצל ואברבנאל, עצר מרדכי לפני מעבר חצייה, על מנת לאפשר להולכי רגל לחצות את הכביש. בשלב זה התנגש הנאשם במרדכי, כך שחזית השברולט פגעה בצדו השמאלי של המזדה ונגרם נזק לכלי הרכב (להלן - "התאונה"). בהמשך לכך, יצאו מרדכי והנאשם מכלי הרכב והנאשם הבטיח למרדכי שימסור לו את פרטיו האישיים. על אף האמור, שב הנאשם אל השברולט והחל להימלט מן המקום בנסיעה מהירה. במקביל, טלפנה שימרית למשטרה על מנת לדווח על אודות מספר הרישוי של השברולט. מרדכי נכנס למזדה והחל לנסוע אחר הנאשם לאורך מספר רחובות בעת המרדף, סטה הנאשם עם השברולט במכוון אל עבר המזדה והתחכך בחזית המזדה. הנאשם הגיע לצומת הרחובות הירשזון-טשרניחובסקי ברחובות וחצה בנסיעה את הצומת. בשל העובדה שמרדכי עצר את המזדה עקב רמזור אדם שדלק בצומת, הצליח הנאשם להימלט. בהמשך נטש הנאשם את השברולט ברחוב ארלוזורוב ברחובות ונמלט מהמקום. בעקבות התאונה, חשה שימרית כאבים בגבה וטופלה עקב כך בבית חולים. בהמשך לאמור, בשעה 22:47, התקשר הנאשם לתחנת המשטרה בקרית גת (להלן - "התחנה") ודיווח בכזב כי השברולט נגנבה עובר למועד התאונה. בהמשך, בשעה 02:10, ניגש הנאשם לתחנה ומסר בכזב הודעה על כך שהשברולט נגנבה עת חנתה סמוך לביתו, עובר למועד התאונה.

תסקיר שירות מבחן.

מהתסקיר עולה כי הנאשם כבן 45, יליד אתיופיה, גרוש ואב לחמישה ילדים משתי מערכות יחסים, כיום מושעה מעבודתו כשוטר במשמר הגבול, עובד בעבודות קצרות ומזדמנות ונעדר מקום מגורים. הנאשם מסר כי בשנים האחרונות הוא לן ברכבו ובבתי חברים. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ולו בגרות חלקית ושירת שירות מלא כלוחם במשמר הגבול. הנאשם המשיך לשירות קבע ומאז עובד במשמר הגבול. בעקבות ההליך הפלילי הנוכחי הושעה מעבודתו. ממסמכים שהציג הנאשם בפני שירות המבחן עולה כי לאורך עבודתו כשוטר ביצע תפקידי מפתח, תפקיד כסמל מבצעים ושירת בתפקידים פיקודיים, זכה להערכה ושירת באופן תקין וראוי ללא בעיות משמעת. בהתייחסו לעבירות נשוא הליך זה, מסר הנאשם כי היה נתון בתקופה משברית משמעותית ברמה הרגשית והכלכלית על רקע גירושיו והעדר קשר רציף עם ילדיו. הנאשם מסר כי הוא נתון בקשיים כלכליים עקב קושי בעמידה בתשלום דמי המזונות, עיקולים וריבוי חובות. ממסמכים שהציג עולה כי פנה לסיוע שירותי הרווחה במקום עבודתו וכי הוא מתגורר בדלות קשה ומצוי במצוקה רוחנית קשה. הנאשם מסר כי היה חסר יכולת לממשן את דמי רישיון הרכב והביטוח וכי בעת שפגע ברכב המתלוננים חש בהלה ופחד עקב העדר רישיון נהיגה בתוקף וחשש כי ייתפס. הנאשם הביע חרטה על התנהגותו וביטא כעס ואכזבה עצמית כמו גם בושה אל מול בני משפחתו. שירות המבחן התרשם כי לצד זאת התקשה הנאשם לבחון את התנהגותו וזאת על אף תפקידו כאיש האמון על אכיפת החוק. בסיכום תהליך האבחון ציין שירות המבחן כי עולה תמונה של אדם חיובי אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי לאורך חייו, שמר על רצף תעסוקתי וגילה אחריות ומסירות בתחום עיסוקו. לצד זאת, ניכר כי בשנים האחרונות חווה אובדנים מצטברים אשר השפיעו על מצבו הרגשי כשכיום בולטת ירידה ברמת התפקוד. שירות המבחן התרשם כי ההתדרדרות במצבו הרגשי לאחר גירושיו החמירה מאז הסתבכותו של הנאשם בעבירות הנדונות והשעייתו מעבודתו, פטירת אביו בשנה האחרונה, מצבו הכלכלי הקשה והעדר מקום מגורים ומערכת תמיכה המודעת למשבר שחוה. בשיחה עם שירות המבחן הביע הנאשם חשש כבד מפני האפשרות כי יפוטרו מעבודתו, תוך שבלט כי זו מהווה

עבורו עוגן רגשי וגורם ביטחון כלכלי וכי הוא נאחז בתקווה שישוב לעבודתו כשוטר. שירות המבחן ציין כי התקשה להבין לעומק את נסיבות ביצוע העבירות אולם נראה כי הלחץ שאפיין את הנאשם לנוכח התנהגותו הומר לתגובה אימפולסיבית וחסרת שיקול דעת. שירות המבחן בחן את גורמי הסיכון להישנות התנהגות דומה מצד הנאשם לצד גורמי סיכוי לשיקום והתרשם כי המשך תפקודו התעסוקתי של הנאשם יהווה גורם מפחית סיכון משמעותי להישנות מעורבות פלילי. כמו כן ציין שירות המבחן את הישגיו בתחום התעסוקתי ואת שיתוף הפעולה שגילה הנאשם ורצונו לכפר על מעשיו ולשאת בתוצאתם. שירות המבחן התרשם כי הנאשם שואף לשמר את תפקודו התקין במישורי חיי השונים וראה חשיבות בהמשך טיפול בנאשם במסגרת בשירות. שירות המבחן סבור כי ענישה בדמות צו של"צ תקטין את הסיכון להישנות התנהגות עבריינית מצדו. באשר לשאלת הרשעתו, התרשם שירות המבחן כי הנאשם נעדר דפוסיים עברייניים ו"מרמתיים" וכי ביצוע העבירות הנדונות קשור לתקופה משברית עמוקה בה היה נתון. שירות המבחן סבור כי הרשעה בדין אשר תוביל לפיטוריו של הנאשם עלולה להוביל לנסיגה משמעותית במצבו ובדימויו כאיש שומר חוק ויצרני. על כך ממליץ שירות המבחן להימנע מהרשעת הנאשם ולהשית עליו צו של"צ בהיקף של 180 שעות וצו מבחן למשך שנה.

טיעוני באי כוח הצדדים לעונש.

בא כוח המאשימה טען כי עמדתו העונשית היא למאסר על תנאי, צו של"צ, פסילת רישיון נהיגה למשך 3 חודשים וכן פסילה על תנאי וכי יש להרשיע את הנאשם. בטיעונו הפנה לנסיבות ביצוע העבירות ולעובדת היות הנאשם שוטר וטען כי יש באלה להעמיד את מידת הפגיעה בערכים המוגנים ברף גבוה של חומרה. לטענתו, הנאשם אינו עומד בקריטריונים לאי הרשעה וכי הרשעתו לא תוביל בהכרח לפיטוריו. כמו כן טען כי התסקיר אמנם חיובי אולם אין להתעלם מכך כי מצבו המשברי של הנאשם הינו מתמשך וכי הוא התקשה לבחון מעשיו וליטול אחריות בגינם.

באת כוח הנאשם טענה כי נסיבותיו של הנאשם הינן חריגות כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן ועתרה לקבל את המלצות שירות המבחן ולהימנע מהרשעת הנאשם. בטיעוניה ציינה, בין היתר, כי הנאשם נעדר עבר פלילי, כי העבירות אינן מאפיינות את התנהגותו וכי לא נגרם כל נזק לנוסעי הרכב. לשיטתה, הנאשם עומד בתנאי הלכת כתב וקיים מסמך ובו המלצה כי ימשיך בשירותו במשמר הגבול.

דברי הנאשם.

במהלך דבריו, הנאשם בכה ומסר כי עיקר חייו היא עבודתו וכי שוחח עם מפקדו ויש לו סיכוי לחזור לשירות. כמו כן מסר כי הוא זקוק לעבודתו על מנת לפרנס את ילדיו.

דין והכרעה.

אקדים ואומר כי לפני התלבטות קשה ביותר באשר לסיום ההליכים המשפטיים בתיק זה. מחד גיסא מצוי לפני אדם אשר מעידתו קשה במיוחד משום היותו שוטר באותה עת. יש ומעשה כפי מעשהו של הנאשם ובעיקר הכוונה לעבירה של מסירת הודעה כוזבת על ביצוע עבירה פלילית, דהיינו הודעת שקר כי רכבו נגנב, היה נסבל יחסית באופן זה או אחר. אלא שמעשה זה הבא משוטר הוא חמור ביותר. במאמר מוסגר ראוי לציין כי שוטר המשרת במשמר הגבול, דינו זהה

לשטר המשרת ביחידה אחרת של המשטרה.

מאידך גיסא, מדובר באדם נורמטיבי, אשר שירת שירות סדיר מלא ואיכותי במשמר הגבול, אחר כך, המשיך השירות כ"שטר קבע" במשמר הגבול, שירות שביצע על הצד הטוב ביותר כשהוא מוערך ביותר על ידי מפקדיו, וראוי כאן להפנות לחוות הדעת החיוביות ביותר של מפקדיו. עוד יש לציין כי מדובר באדם כבן 43 כיום, שעלה מאתיופיה בגיל 14 במסגרת "מבצע משה", ועשה הכול על מנת להתאים עצמו לחברה, שונה בתכלית השינוי, מאורח חיו עד עלייתו ארצה. אין ספק כי שירותו במשמר הגבול היווה יסוד מוסד למהות חיו בחברה. בעקבות כתב האישום שהוגש, התמוטט עליו עולמו שבנה במאמצים רבים. הנאשם הושעה משירות במשטרה. עובדה משברית ביותר במסגרת המשבר המשפחתי והכלכלי שחוה קודם לכן, משום גירושיו. עובדות אלה, יש לציין, עולות בין היתר מהאמור בתסקיר כמו גם מהמסמכים שהוגשו כחלק מהטיעונים לעונש. ההתלבטות מתעצמת רבות, לנוכח הכאב הרב העולה מתוך דברי הנאשם לפני והחרטה העמוקה על הטעות שטעה. הנאשם, אדם בוגר שעבר בחייו חוויות קשות, עמד לפני ובכה בכי תמרורים. בכי שהכאיב הלב, והמחיש מה רבה החרטה בלבו. קשה ביותר לעמוד לפני אדם, שעבר אמנם עבירה, אך מביע חרטה עמוקה כל כך, ובתוך כך לגזור דינו לחומרה.

השאלה הקשה העומדת לדיון היא האם לנוכח מעשי הנאשם, ושוב אחזור ואדגיש, לאו דווקא מעבירות התעבורה שעבר הנאשם, אף שאיני מקל ראש בהן, אלא דווקא לנוכח תלונת הכזב שהגיש במשטרה לפיה רכבו נגנב, כדרך להתחמק מנהיגתו הפרועה והפגיעה שפגע באזרחים תמימים כפי העולה מכתב האישום, יהיה זה נכון לסיים ההליך באי הרשעת הנאשם.

אני סבור כי התשובה לשאלה ולבעיה העומדת לפני, ושוב אחזור ואדגיש, לא בלי התלבטות, כפי שאקבע להלן, היא שאין מקום במקרה בעייתי זה לסיים ההליכים באי הרשעת הנאשם.

כאן המקום להדגיש תפקידו ומעמדו של שטר בחברה ובציבור. שטר אמון על אכיפת חוק ומעבר לכך ובתוך כך, על שמירת החוק. גם אם אדם, כפי הנאשם שלפני, מעד משום לחצו הרב, בנסיבות הקיימות, דהיינו תאונה שגרם מבלי שרישיון הרכב שבו נהג חודש, ואי החידוש נבע ממצוקה כלכלית אליה נקלע, ובלחץ הנסיבות עשה את שעשה תוך שהוא נוהג בצורה רשלנית ומסכן הציבור, עדיין שטר הוא. יש להתייחס אליו באורח שונה מאשר לכל נאשם אחר בנסיבות הללו. אכן, הסתבכות זו הרת גורל ורבת משמעות לנאשם שלפני. בעקבות הגשת כתב האישום, הושעה מעבודתו במשטרה, עבודה שהייתה עבורו, עולם ומלואו. כיום, מצוי הוא בסכנה מכבידה ביותר כי בעקבות הרשעתו וגזר הדין יפוטרו מן המשטרה - מעשה שעבור הנאשם הוא מכה קשה ביותר, לשון המעטה. אדם אשר ראה ייעודו בשירות המשטרתי, ולא דווקא משום מקור פרנסה אלא משום מעמד בחברה ומשום ההערכה הרבה לה זכה בעת שירותו המעולה, החיובי והמשמעותי, כפי שהדבר עולה מתוך המסמכים המשטרתיים שהוגשו בתיק זה. התלבטותי הקשה במקרה זה, מקורה באחת - החשש מפיטוריו מהמשטרה. נראה לי כי פיטוריו מהמשטרה יכו מכה קשה, לשון המעטה, ואין ברצוני לעשות שימוש במלים קשות יותר. אלא, שככל שבשאלת הרשעת הנאשם או אי הרשעתו - הדין גובר. חומרת מעשי הנאשם נוטה להתעלם מהנזק האדיר שיגרם לנאשם אם יפוטרו מהשירות במשטרה - ויש בה כדי להטות הכף להרשעת הנאשם.

לא באתי להרחיב הדיבור באשר לשאלה המשפטית העולה מתוך העובדות במקרה זה דהיינו האם יש מקום במקרה

מיוחד זה, לאי הרשעת הנאשם, משום נסיבותיו האישיות של הנאשם, ובעיקר משום אישיותו החיובית, כפי העולה מתסקיר שירות המבחן, ולהימנע מהרשעתו אך ורק משום הסיכוי והסיכון לפיטוריו מן השירות במשטרה.

הנוסחה המשפטית אשר נקבעה בעניין זה ויש המבססים אותה על "הלכת תמר כתב" (ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל** פ"ד נ"ב (3) עמ' 337) שבעיקרה היא באיזון שבין הפגיעה באינטרס הציבורי משום העבירה אותה ביצע הנאשם אל מול שיקומו של הנאשם ובעניין "השיקום" ניתנה לכך משמעות רחבה ביותר והיא הפגיעה בנאשם אם יורשע.

במקרה דנא, אף ולמרות התלבטותי הקשה והמורכבת כאמור לעיל, לפי שאני סבור כי ראוי להושיט לנאשם יד ולעשות ככל הניתן כדי למנוע פיטוריו מן המשטרה, נראה לי כי חומרת המעשה בנסיבות המקרה מחייבות הרשעת הנאשם - זה הדין לדעתי במקרה זה. במסגרת הטיעונים לעונש הגישה התביעה - מח"ש - מכתב החתום על ידי מי שהייתה בעבר ראש מחלקת משמעת של משטרת ישראל - בדרגתה אותה עת - נצ"מ לילי באומהקר, לפיו משטרת ישראל בוחנת ושוקלת שיקול מהותי וענייני, המשך שירותו של שוטר הנדון בפליליים בלי קשר לתוצאה הפורמלית: הרשעה או אי הרשעה. בלי שאשים שיקול דעתי, שהרי הוא בלתי רלבנטי בעניין זה, נראה כי ראוי למשטרה להושיט יד לאדם שמעד מעידה חד פעמית, המבקש נאשמות עזרה בשיקומו, בין היתר בהמשך שירותו, החיובי והמועיל במשטרה בעבר, ולבחון באורח חיובי המשך שירותו במשטרה.

אשר על כן, אני מרשיע הנאשם על פי הודייתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות אשר צוינו לעיל בפתח הדברים בגזר דין זה.

באשר לעונש ההולם. אני מוצא כי בנסיבות המקרה אקל עם הנאשם בעניין פסילתו מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה ולפיכך אני מוצא כי הולם לגזור עליו עונש של פסילה על תנאי ולהימנע מפסילה בפועל, שיש כי רישיון הנהיגה ישמש הנאשם לשם עבודה ושיקום בנסיבותיו האישיות הקשות בהן הוא נתון כיום. הוא הדין באשר לעונש הקנס שאמנע מלהטיל על הנאשם.

אלה העונשים שאני משית על הנאשם:

5 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור עבירה של מסירת ידיעות כוזבות לפי סעיף 243 לחוק העונשין.

אני פוסל הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לרכב מנועי - פסילה על תנאי - והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור העבירות של נהיגה בקלות ראש, עזיבת מקום תאונה ללא השארת פרטים ונהיגה ללא רישיון נהיגה

בתוקף. יעבור הנאשם עבירה מן העבירות הללו, ייפסל רישונו למשך 7 חודשים.

אני מחייב הנאשם לחתום על התחייבות להימנע מעבירה לפיה אם יעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע, כאמור לעיל, תוך שלוש שנים מהיום ישלם סך של 3,000 ש"ח. לא יחתום על ההתחייבות כאמור יאסר למשך 7 ימים.

עותק מגזר הדין יועבר לשירות המבחן.

מוצגים: ייעשה בהם על פי הקבוע בדין.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתנה והודעה היום ט"ו חשוון תשע"ז, 16/11/2016 במעמד הנוכחים.

אברהם הימן , שופט בכיר